herpy

SKINKER

Tree Skink

Egernia striolata

En mellemstor, dagaktiv og meget social skink fra de tørre skove i det østlige Australien. *Egernia striolata* bor i sprækker i træer og klipper, lever i små familiegrupper og føder levende unger. Den kræver et højt terrarie med mange smalle skjul, en varm solplads og UVB.

Familie: Scincidae Tidligere navn: *Tropidolepisma striolatum; Tropidolepisma dorsale*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**10-12 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og klippeboende**
Biotop	**Tørskov og klippeterræn**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**80 × 50 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Hotspot	**35-40 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter, frugt og planter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kønsmoden	**24-36 mdr.**
Kuldstørrelse	**1-6 unger**
Kuld pr. år	**1**
Drægtighed	**90 dage**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks III**
EU-bilag	**Bilag C**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste III (Australien, som alle *Egernia*-arter) og i bilag C i EU's forordning om handel med vilde dyr. Dyr skal være lovligt erhvervet, og dokumentation for oprindelsen skal følge dyret. CITES-tilladelser og -certifikater udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Ingen skinker er forbudt at holde i Danmark efter bekendtgørelsen om dyr, der ikke må holdes af private.

Om arten

Egernia striolata er en kraftigt bygget skink med et dybt hoved, korte ben og en tyk, spidst tilløbende hale. Grundfarven er mørk sort til gråbrun, ofte med spredte hvide pletter og prikker. En lys stribe løber fra hovedet langs ryggens side til halens rod, og et mørkt bånd går fra øjet til lysken. Læbeskællene er hvide eller cremefarvede, og bugen er ofte citrongul eller bleg orange. Pupillen er lodret smal.

Voksne dyr måler 10-12 cm fra snude til kloak, og nyfødte unger omkring 5 cm. Arten er mindre end *Egernia cunninghami* og *E. stokesii* og mangler den kraftige pigbeklædning på halen, som de to har.

Arten er dagaktiv og soler sig i de varmeste timer. Den hører til de mest studerede sociale øgler, fordi den kan kende sine slægtninge på duft og afstemmer sin adfærd efter, hvem den møder. Australien tillader ikke eksport af vilde krybdyr, så alle dyr uden for landet er opdrættede.

Udbredelse og levested

Egernia striolata findes i det østlige og indre Australien: Queensland, New South Wales, Victoria, South Australia og det sydlige Northern Territory samt Australian Capital Territory. Arten mangler på kysten og i de højeste dele af Great Dividing Range. Udbredelsen er stor og bestanden stabil.

Dyrene fra det isolerede bjergområde Mount Kaputar i New South Wales blev regnet til *E. striolata*, indtil de i 2019 viste sig at være en selvstændig slægtslinje, så ældre angivelser kan dække mere end én form.

> **Oprindelig udbredelse:** Australien.

LEVESTED

Arten lever i åben skov, krat og lav skov, hvor den bor i hule træer og stammer, bag løs bark og i sprækker i klipper. I New South Wales bor den mest i træer og stubbe, i South Australia mest på klipper og under afskallede klippeplader. Den bruger også hegnspæle og ruiner. Den foretrækker steder med mange sprækker i forskellige størrelser og solbeskinnede, hævede pladser.

Dyrene bor i par eller i små familiegrupper på 2-10 dyr, som består af forældre og deres afkom. Ungerne bliver hos forældrene, til de er kønsmodne. Hver gruppe har et fast skjul og afsætter ekskrementer i bunker ved indgangen, som markerer territoriet. Føden består af større, hårdskallede insekter som biller, myrer, græshopper og kakerlakker, og planter udgør omkring 40 % af kosten. Parringen sker i september og oktober.

Pasning

TERRARIET

Egernia striolata bruger højden og klatrer meget. Et par skal have mindst 80 × 50 × 60 cm (længde × bredde × højde). En gruppe på op til seks dyr kan holdes i samme størrelse, når der er mange klatre- og skjulesteder i højden; antallet af sprækker betyder mere end gulvarealet.

Byg mange smalle sprækker i flere højder: flade stykker kork, skiferplader lænet mod bagvæggen, grene og lodrette stakke af tynde plader med små mellemrum. Sprækker i forskellig bredde sikrer, at små dyr kan gemme sig for de voksne. Stil sten direkte på bunden, så de ikke kan undergraves. Brug bark, kokosfibre og jord som bund, og undgå fint sand. Terrariet skal have tæt, flugtsikkert låg og god ventilation.

Dyrene afsætter ekskrementer på samme sted, så bunkerne kan fjernes jævnligt, uden at hele terrariet skal rengøres.

TEMPERATUR

Om dagen skal luften være 25-30 °C med en tydelig gradient. Under en lampe ved den ene ende skal solpladsen nå 35-40 °C målt med et infrarødt termometer. En lodret stak af plader op mod lampen giver en lodret gradient, hvor toppen er varmest.

Om natten må temperaturen falde til 18-24 °C. Vinteren er lidt køligere og med kortere dage. Dyr, der skal avles, kan gives en køligere nat på omkring 16-18 °C og en dagslængde på otte timer i et par måneder, hvorefter lyset øges igen over flere uger.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten kommer fra tørre til halvtørre skove, og luftfugtigheden skal være 30-50 %; tallet er et skøn ud fra levestedet. Forstøv ikke terrariet dagligt, men hold bunden tør og giv et let fugtigt skjul under hudskifte.

En lav, stabil vandskål med frisk vand skal altid stå fremme. Skift vandet dagligt.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Egernia striolata er dagaktiv og soler sig meget. Et UVB-rør i reflektor over solpladsen skal give UVB svarende til Ferguson-zone 3, som til *Egernia cunninghami* og *Egernia stokesii*. Placér solpladsen, så dyrets ryg er mindst 20 cm fra røret. UVB trænger ikke gennem glas eller plast, og rørene skiftes efter fabrikantens anvisning.

Supplér med stærkt, hvidt dagslys. Lysperioden er 12-14 timer om sommeren og kortere om vinteren. Flere solpladser mindsker konkurrencen mellem dyrene.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Egernia striolata er altædende. Giv insekter som fårekyllinger, kakerlakker, melorme og græshopper, og suppler med finthakket grønt, vilde urter som mælkebøtte og kløver og lidt frugt. Planter udgør omkring 40 % af kosten i naturen.

Unge dyr fodres fire gange om ugen, voksne to til tre gange. Drys insekterne med kalk tre gange om ugen og med et vitamintilskud en gang om ugen. Moset kød og frugt uden krydderier, beriget med kalk og vitaminer, tages også gerne og kan indgå som supplement; det mindsker konkurrencen om insekterne. Brug flere foderskåle, så svage dyr ikke bliver holdt væk.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er meget social og foretrækker at leve sammen, selv når der er plads til at leve alene. Et par eller en gruppe på tre til seks dyr, som er vokset op sammen, fungerer bedst. Fremmede voksne dyr er svære at lægge sammen, og begge køn kan slås.

Hvis dyr skal samles, skal alle komme i terrariet samtidig, tidligt om morgenen, så de kan overvåges. Der skal være langt flere skjul og foderskåle, end der er dyr. Jagt og nap kan fortage sig, men bid og rulning kræver, at dyrene skilles. Et dyr, der er presset ud af gruppen, bør ikke lægges tilbage, men holdes alene eller sammen med andre udstødte.

Dyrene bliver tamme af at blive fodret fra pincet, men flygter hurtigt, og halen kan afkastes, hvis de gribes i den.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Dyrene bliver kønsmodne efter 2-3 år. Kønnene er svære at skelne som unger. Voksne hanner har et mere solidt hoved med kraftigere kinder, og drægtige hunner har en tydeligt rund bug. Start med en gruppe på mindst seks unger, hvis der skal avles, så der er stor chance for mindst ét par.

PARRING

Arten er monogam, og par holder sammen i længere tid. I naturen parrer dyrene sig i september og oktober. En kølig, kort vinter med kortere dage fremmer parringen i terrariet, men hvor meget kulden betyder, er ikke dokumenteret. Hunner kan gemme sæd og føde unger i over et år efter parringen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten føder levende unger. Et kuld er på 1-6 unger, oftest 2-3, og første kuld er typisk lille. Hunnen føder højst ét kuld om året. Ungerne fødes over en til to dage og findes tidligt om morgenen siddende på grene.

INKUBATION

Der er ingen æg at udruge. Drægtighedens længde er ikke dokumenteret for arten; de omkring 90 dage er lånt fra den nære slægtning *Egernia stokesii*. Giv den drægtige hun ekstra føde, kalk og UVB, og hold terrariet roligt. Der skal være mange sprækker, hvor ungerne kan gemme sig for de voksne.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er sky og skjuler sig i smalle sprækker. Velfodrede voksne lader ofte ungerne i fred, men voksne *Egernia* kan være aggressive over for unger og æde dem, så der skal være sprækker, som de voksne ikke kan komme ind i, og ungerne tages fra, når hele kuldet er født. En rulle tynd kork med folder, der er for smalle til de voksne, fungerer som fælde, og ungerne kan om aftenen bankes ud af den. Opdræt dem i et lille, flugtsikret terrarie med mange skjul, UVB og små insekter dagligt, drysset med kalk.

Sundhed og typiske fejl

Egernia striolata er hårdfør, når temperatur, lys og bund er rigtige. De typiske problemer er:

- Kalkmangel og knogleskørhed ved for lidt UVB og ensidig kost.
- Bidskader, vægttab og stress hos dyr, der presses ud af gruppen.
- Tarmforstoppelse ved fint sand eller for store stykker føde.
- Fedme ved for meget fedt og lidt bevægelse.

- Indvendige og udvendige parasitter, især hos nye dyr.

Arten kan blive omkring 10 år. Sæt nye dyr i karantæne i mindst en måned. Dyrene skjuler sygdom godt, så kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr ved ændret appetit, vægttab eller hævelser.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.